

Ügyszám: **535/E/2009**
Keltetés: **Budapest, 2010.06.08 12:00:00 de.**
Előadó bíró: **Holló András Dr.**
Közlöny információ:
AB közlöny: **XIX. évf. 6. szám**

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 55. §-ával összefüggésben előterjesztett, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány alapján indult eljárást megszünteti.
2. Az Alkotmánybíróság az alkotmányos követelmény megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

1. Az indítványozók elsődlegesen azt kezdeményezték, hogy az Alkotmánybíróság állapítson meg alkotmányos követelményt a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Médiatv.) 55. § (5) és (9) bekezdésének alkotmánykonform értelmezése céljából. Az indítványozók szerint a Médiatv.-nek az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével és a 61. §-ával összhangban lévő értelmezéséből az következik, hogy „amennyiben a Magyar Köztársaság Országgyűlésében frakcióval rendelkező pártok, frakcióik, tisztségviselőik, képviselőik, illetve az általuk miniszterelnöki tisztségre jelölt személy között formális, általános érvényű megállapodás jön létre annak érdekében, hogy az Országgyűlésben a Kormányt és annak munkáját támogassák, az érintett pártok a megállapodás időtartama alatt kormánykoalíciót alkotnak.”

Másodlagosan az indítványozók azt kezdeményezték, hogy az Alkotmánybíróság állapítson meg mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet a Médiatv. 55. §-ával összefüggésben, mert a jogalkotó elmulasztotta a „kormánypárti-ellenzéki” kategóriák pontos, ellentmondásmentes meghatározását.

Az előkészítő eljárás során az Alkotmánybíróság Főtitkára tájékoztatta az indítványozókat, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint alkotmányos követelmény megállapítására irányuló indítvány önállóan nem terjeszthető elő, továbbá az Alkotmánybíróság a 972/B/2008. AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) elutasította a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló, azonos tárgyú kérelmet.

Az indítványozók a tájékoztatást követően kijelentették, hogy a beadványukban foglaltakat továbbra is fenntartják, mert az új parlamenti történések a kérdés ismételt alkotmányossági

átgondolását teszik indokolttá.

2. Az Alkotmánybíróság először az alkotmányos követelmény megállapítására irányuló indítványról foglalt állást. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint: az Alkotmánybíróság kizárólag az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvényben meghatározott, utólagos normakontrollra irányuló hatásköreiben eljárva - azokkal szoros összefüggésben - állapíthat meg alkotmányos követelményt. Jogszabály vagy állami irányítás jogi eszköze alkotmányos normatartalmának megállapítására, illetve - önmagában - alkotmányos követelmény megállapítására az Alkotmánybíróságnak nincs önálló hatásköre. (Először: 292/B/2001. AB határozat, ABH 2001, 1591, 1592.)

Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) (a továbbiakban: Ügyrend) 29. § b) pontja alapján az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasítja, ha megállapítható, hogy az eljárásra nincs hatásköre. Az Ügyrend 29. § c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasítja, ha az indítványozónak nincs jogosultsága az eljárás indítványozására.

Ezek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányos követelmény megállapítására irányuló indítványt visszautasította.

3.1. A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelem alapján az Alkotmánybíróság áttekintette a Médiatv. 55. §-ának „kormánypárt-ellenzéki” fogalmaival összefüggő gyakorlatát.

A 22/1999. (VI. 30.) AB határozat a jogbiztonság követelménye szempontjából már vizsgálta a Médiatv. 55. § (9) bekezdését. Ez a határozat a kormánypártiság-ellenzéki kérdésében a parlamenten kívüli pártok vonatkozásában foglalt állást (ABH 1999, 176.).

Ezen túlmenően az Abh. a parlamenti képviselőcsoportok tekintetében vizsgálta meg a Médiatv. 55. §-ának alkotmányosságát a jogbiztonság szempontjából. „Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a magyar közjogban a kormánypártiság-ellenzéki kategóriái az adott parlamenti erőviszonyok között értelmezhetők: a kormánypárti-ellenzéki jelleg elsődleges, de nem egyetlen ismerve az, hogy egy adott párt dokumentált megállapodás alapján részt vesz-e a Kormányban vagy sem [22/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 176, 192.].

Az Alkotmánybíróság ezért elutasította a Médiatv. 33. § (4) bekezdésének, illetve 55. § (9) bekezdésének az indítványozó által támadott szövegrészei megsemmisítésére irányuló - az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmére alapított - utólagos normakontroll iránti kérelmet. Továbbá ugyanezen okból a testület a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló kérelmet is elutasította.” (ABH 2009, 483, 485.)

3.2. Az Ügyrend 31. § c) pontja értelmében „ítélt dolog” címén az eljárás megszüntetésének van helye, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabállyal

azonos jogszabály (jogszabályi rendelkezés) felülvizsgálatára irányul és az indítványozó az Alkotmánynak ugyanarra a §-ára, illetőleg alkotmányos elvére (értékére) – ezen belül – azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alkotmánysértés megállapítását. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítványban felvetett kérdés akkor res iudicata, ha az újabb indítványt ugyanazon jogszabályi rendelkezésre vonatkozóan azonos okból vagy összefüggésben terjesztik elő (1620/B/1991. AB határozat, ABH 1991, 972, 973.). Ha az újabb indítványt más okra, más alkotmányossági összefüggésre alapítják, az Alkotmánybíróság az újabb indítvány érdemi vizsgálatába bocsátkozik [35/1997. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1997, 200, 212.; 17/1999. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1999, 131, 133.; 5/2002. (II. 22.) AB határozat, ABH 2002, 78, 81.; 37/2004. (X. 15.) AB határozat, ABH 2004, 908, 911.].

Jelen ügyben az indítványozók közvetlenül az Abh. közzétételét követően terjesztették elő a korábbi ügyben elbírált kérelemmel tartalmában azonos indítványukat, és nem hivatkoztak olyan új alkotmányossági szempontra, amely a kérdés újabb felülvizsgálatát indokoltta tette volna.

Ezért az Alkotmánybíróság az Ügyrend 31. § c) pontja alapján a Médiatv. 55. §-ával összefüggésben előterjesztett, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány alapján indult eljárást megszüntette.

Dr. Paczolay Péter
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András
alkotmánybíró

Dr. Holló András
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László
alkotmánybíró